

בש"פ 8913/13 - מדינת ישראל נגד פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 8913/13

לפני: כבוד השופט צ' זילברטל

המבקשת: מדינת ישראל

נגד

המשיב: פלוני

בקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה: ז' בשבט התשע"ד (08.01.14)

בשם המבקשת: עו"ד א' טישלר

בשם המשיב: עו"ד א' בסרגליק ; עו"ד א' אליזוב

החלטה

בקשה ראשונה להארכת מעצרו של המשיב בתשעים ימים לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996.

רקע

עמוד 1

1. נגד המשיב הוגש כתב אישום המחזיק חמישה אישומים ומייחס לו ריבוי עבירות של תקיפת קטין וחסר ישע, תקיפת קטין על-ידי אחראי, עבירה של הדחה בעדות וכן שורה ארוכה של עבירות מין, וביניהן, עבירות אינוס, בעילה, מעשה סדום ומעשים מגונים בקטינה (מעל ומתחת לגיל 14) שהיא בת משפחה, מעשים מגונים בפני קטינה שהיא בת משפחה וגרם מעשים מגונים בקטינה (מעל גיל 14) שהיא בת משפחה. כתב האישום מגולל מסכת קשה של עבירות מין שהמשיב ביצע, לכאורה, בבתו (להלן: המתלוננת), ילידת שנת 1997.

על-פי האישום הראשון, בסמוך לשנת 2007 ועד למעצרו (בשנת 2013) הכה המשיב את המתלוננת מספר פעמים בראשה, כינה אותה בכינויי גנאי ובמקרה אחד אף הטיח את ראשה בחלק ממיטתה העשוי ברזל. עוד נאמר באישום זה, כי המשיב היכה גם את בנו, אחיה של המתלוננת, שאף הוא קטין. באישום השני נאמר, כי במהלך החופש הגדול של שנת 2010 עיסה המשיב את כל חלקי גופה של המתלוננת, לאחר שהורה לה להתפשט, והחדיר את אצבעותיו לאיבר מינה. המשיב חזר על פעולות אלה בהזדמנויות נוספות בין השנים 2011-2012, וכן ליקק את איבר מינה והורה למתלוננת לעסות את איבר מינו. נאמר גם, כי באחת מאותן חופשות ביקש המשיב מהמתלוננת כי תקיים עמו יחסי מין אך היא סירבה. באישום השלישי נאמר, כי מחודשי הקיץ של שנת 2010 ועד לחודש מארס 2013 ביצע המשיב במתלוננת מעשים מיניים קשים רבים, תוך שהוא מתעלם מהתנגדותה, ומסביר לה כי בפעולות אלה הוא למעשה "מפנק" אותה. בין היתר, נגע המשיב באיבר מינה של המתלוננת והחדיר אליו את אצבעותיו, חיכך את איבר מינו בישבנה ובאיבר מינה, הורה לה להכניס את איבר מינו לפיה או לעסות את איבר מינו, נגע בחזה וחשף אותה לחומרים פורנוגרפיים. עוד נאמר באישום זה, כי במספר רב של הזדמנויות ניצל המשיב את בקשותיה של המתלוננת כי יסייע לה בלימודיה כדי להמשיך בחלק מן המעשים המתוארים לעיל. המשיב גם הורה למתלוננת לאונן בפניו. המשיב איים על המתלוננת פן תספר לאמה על מעשיו, שכן אם תעשה כן, הם יתגרשו והיא תיוותר לבדה עם אחיה. עוד נאמר, כי כאשר המתלוננת בקשה לגשת לטיפול פסיכולוגי סרב לכך המשיב בטענה ש"יש דברים שאינה יכולה לספר לפסיכולוג". באישום הרביעי נאמר, כי ביום 18.3.2013, עת צפתה בטלוויזיה ביחד עם המשיב, הלה הורה למתלוננת להתפשט, ביצע בה מעשים מגונים, בעל אותה והמשיך בכך גם לאחר שביקשה שיחדל והתלוננה שהוא מכאיב לה. נאמר, כי בעקבות המעשים המתוארים לעיל ניסתה המתלוננת לשים קץ לחייה מספר פעמים. על-פי אישום החמישי, ביום 9.4.2013 הוצא צו משמורת בעניינה של המתלוננת אשר קבע משמורת זמנית לסבתה. מספר שבועות לאחר מכן, הגיע אחיו של המשיב לבקרו בבית הכלא בו היה עצור. המשיב העביר לאחיו שני מכתבים הממוענים לאשתו, אם המתלוננת, שבהם הנחה את האם ליצור קשר עם המתלוננת ולהסביר לה כי הוא סובל וכי באפשרותה לתקן את המצב ולהשיב הדברים לקדמותם.

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום הגישה המבקשת בקשה לעצור את המשיב עד תום ההליכים נגדו. לאחר מספר דחיות, הסכים בא-כוח המשיב לקיומן של ראיות לכאורה וכן לקיומה של עילת מעצר, אך ביקש כי יערך בעניינו של המשיב תסקיר מעצר ובית המשפט נענה לבקשתו. תסקיר המעצר הוגש ביום 13.6.2013 ובו לא הומלץ על שחרור המשיב לחלופת מעצר. בהחלטתו מיום 16.6.2013, הורה בית המשפט על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים. בית המשפט (כב' השופטת ב' טולקובסקי) עמד על כך שהעבירות המיוחסות למשיב מלמדות על מסוכנות ועל כן מקימות עילת מעצר. בית המשפט התייחס לכך שמסוכנות זו נלמדת גם מתסקיר המעצר המתאר את המשיב כאדם בעל התנהגות מניפולטיבית אשר מתקשה לכבד גבולות. בית המשפט ציין גם, כי קיים חשש שאם ישוחרר לחלופה, המשיב ינצל זאת כדי לנסות ולהשפיע על עדות המתלוננת ואמה. נקבע, כי נוכח האמור ונוכח התרשמותו של השלילית של שירות המבחן מן המפקחים המוצעים, לא ניתן לאיין את מסוכנות המשיב באמצעות שחרורו לחלופת המעצר המוצעת.

3. ערר שהגיש המשיב על ההחלטה לעצרו עד תום ההליכים נדחה בבית משפט זה. יחד עם זאת, בית המשפט

קבע בהחלטתו כי מאחר שהועלו חלופות מעצר נוספות שלא נבחנו ומאחר שמצבם של ילדי המשיב לא נבחן אף הוא, יש להגיש בעניינו תסקיר משלים ו"ככל שיהיה בו כדי לבסס בקשה לעיון חוזר, יוכל העורר [המשיב בעניינו - צ.ז.] להגיש בקשה שכזו" (בש"פ 4781/13 פלוני נ' מדינת ישראל (14.7.2013)). בתסקיר המשלים נאמר שאין מקום לשחרורו של המשיב לחלופות המוצעות בפיקוח חבריו של אחיו, זאת, בין היתר, נוכח התרשמות שירות המבחן כי למפקחים המוצעים יהיה קושי ממשי למנוע מן המשיב להפר את תנאי השחרור. בתסקיר נאמר גם, כי המתלוננת שרויה בחרדה ומצבה הנפשי קשה וקיים חשש ששחרור המשיב ממעצר יחמיר את מצבה.

מהלך הדיונים בתיק העיקרי

4. ביום 11.4.2013 הוקרא כתב האישום ובא כוחו דאז של המשיב ביקש לדחות את מתן התשובה. בית המשפט נענה לבקשה, והדין במענה לכתב האישום נדחה ליום 19.5.2013. במועד זה נתבקשה דחייה נוספת של מועד הדיון לצורך הסדרת ייצוגו של המשיב, והדין נדחה ליום 18.6.2013. במועד זה הודיע בא כוחו הנוכחי של המשיב כי קיבל עליו את ייצוגו וביקש את דחיית מועד הדיון לצורך לימוד חומר החקירה. הדיון נדחה ליום 14.7.2013, אך נדחה פעמיים הן בשל המועד שנקבע בבית משפט זה לדיון בערר והן נוכח הודעת בא כוח המשיב כי טרם קיבל לידי את מלוא חומר החקירה. דיון שנקבע ליום 1.10.2013 נדחה אף הוא נוכח טענת בא כוח המשיב כי קיבל לידי את חומר החקירה אך יום קודם לכן. בדיון שהתקיים 6.10.2013 השיב המשיב לכתב האישום וכפר במיוחס לו. בעקבות זאת, נקבע התיק להוכחות ונקבעו שני מועדים לשמיעת עדות המתלוננת במהלך חודש ינואר 2014.

הבקשה והדיון

5. בבקשה נטען, כי מסוכנות המשיב, העולה מן העבירות המיוחסות לו, מחייבת את המשך מעצרו. עוד נטען, כי כעולה מן התסקיר המשלים יש חשש כי שחרור המשיב לחלופת מעצר יפגע במצבה הנפשי הקשה ממילא של המתלוננת. המבקשת עומדת על כך שדחיות מועדי הדיונים בתיק העיקרי נבעו בעיקר מן הצורך להסדיר את ייצוג המשיב והעברת חומרי החקירה לבא כוחו, ומשנושאים אלה הוסדרו, נראה כי התיק צפוי להתקדם באופן משמעותי בתקופת הארכה המבוקשת.

6. בדיון שנערך בפני טען בא כוח המשיב, כי חקירתה הנגדית של המתלוננת התארכה מעבר לצפוי וכי מאחר שלא קבועים מועדי דיון לתקופה הקרובה ספק אם שמיעת התיק אכן תתקדם בתקופת הארכה הנוכחית. נטען, כי נתון זה בצירוף התפתחויות נוספות בתיק מצדיקים הגשת תסקיר מעצר משלים בעניינו של המשיב שיבחן האפשרות לשחרורו לחלופת מעצר. בין היתר עמד בא כוח המשיב על כך שעדות המתלוננת עומדת לקראת סיום, כך שאין חשש ששחרור המשיב ישפיע על עדותה, מה גם שהמתלוננת עמדה בעדותה על כך שהיא אינה מפחדת מהמשיב. כמו כן, משהושלמו הליכי הגירושין בין המשיב לבין אם המתלוננת, שורר נתק מוחלט בינו לבין משפחתו ויש בכך להפחית מן החשש שינסה להשפיע על המתלוננת או על אמה. בא כוח המשיב הדגיש, כי במקום עבודתו של המשיב, שהוא מקום עבודה מסודר בו עבד המשיב שנים רבות, נכונים להשיבו לעבודתו ככל שישוחרר לחלופה. לבסוף טען בא כוח המשיב, כי המכתב שהעביר לאחיו לא נועד לשבש הליכי משפט, שכן אחיו הונחה להתייעץ עם עורך דין עובר להעברתו.

בתום הדיון הוריתי לצדדים להגיש הודעה מעדכנת באשר למועדי ההוכחות הקבועים בתיק. בהודעה שהוגשה

עמוד 3

ביום 9.1.2014 נמסר כי נקבעו שני מועדים לסיום שמיעת הראיות בתיק לימים 20.2.2014 ו-13.3.2014. במועד זה הוארך גם מעצרו של המשיב עד למתן החלטה בבקשה דנא.

דין והכרעה

7. לאחר העיון בבקשה ושמיעת טענות הצדדים, באתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להתקבל. כידוע, בבואו לדון בבקשה להארכת מעצר מעבר לתשעה חודשים, על בית המשפט לבחון את נקודת האיזון בין חירות הנאשם מחד גיסא, לבין ההגנה על שלום הציבור, מאידך גיסא. במסגרת בחינה זו יש לשקול, בין היתר, את המסוכנות הנשקפת מן הנאשם כפי שזו נלמדת מן העבירות המיוחסות לו, נסיבות ביצוען וכדומה. מנגד, יש לשקול את הימשכות ההליכים בעניינו של הנאשם וחלוף הזמן אשר, במקרים מסוימים, עשוי להטות את נקודת האיזון (ראו, למשל, בש"פ 6484/07 מדינת ישראל נ' פלוני (12.8.2007)). כפי שיפורט, סבורני, כי יישום האמור לעיל בעניינו מטה את הכף לעבר הותרת המשיב במעצר, שכן בנסיבות המקרה, ואף שחלפו 9 חודשים מיום מעצרו של המשיב, נראה כי השיקול שעניינו בצורך להגן על שלום הציבור ועל שלום המתלוננת בפרט, גובר על שיקולים אחרים. זאת גם בהתחשב בהודעת הצדדים ממנה עולה כי יש אפשרות ששמיעת התיק צפויה להתקדם באופן משמעותי במהלך תקופת הארכה הנוכחית.

אף אם נלך כברת דרך לקראת המשיב ונקבל את טענתו כי מאחר שהמתלוננת סיימה להעיד פוחת החשש כי שחרורו לחלופה יביא לשיבוש הליכי משפט, הרי שאין בדבר כדי לגרוע ממסוכנותו. יש להזכיר שכתב האישום מייחס למשיב ביצוע עבירות מין קשות ביותר בבתו הקטינה במשך תקופה ארוכה. על-פי האמור בכתב האישום המשיב לא חדל ממעשיו הקשים גם לאחר שהמתלוננת הבהירה לו כי היא שרויה במצוקה נפשית קשה, שבהמשך אף הובילה אותה לנסות וליטול את חייה. זאת ועוד, תסקירי המעצר עומדים על כך שקיים קושי ממשי ליתן במשיב אמון, וקיים חשש ממשי שהלה יפר את תנאי השחרור שיקבעו בעניינו. בנוסף, איני סבור כי יש לייחס משקל רב לטענת המשיב שלפיה המתלוננת ציינה בעדותה כי היא אינה חוששת מפניו. ראשית, יש לזכור שהדברים נאמרו על-ידי המתלוננת בעוד המשיב נמצא בפועל מאחורי סורג ובריא. שנית, התסקיר המשלים מתייחס גם למצבה הנפשי הקשה של המתלוננת. נאמר בו כי מצבה של המתלוננת אינו יציב וכי היא חווה חרדות ופגיעות תפקודיות בכל תחומי חייה. כן הובהר בתסקיר המשלים, באופן שאינו משתמע לשתי פנים, כי עצם הימצאותו של המשיב מאחורי סורג ובריא היא המקנה למתלוננת מעט תחושת בטחון, ותחושה של שליטה בחייה.

סיכומם של דברים, בנסיבות המקרה, בהן נראה כי המסוכנות הנשקפת מן המשיב היא גבוהה ושחרורו עלול לסכן הן את שלום הציבור ובעיקר את שלומה ובטחונה של המתלוננת, וכאשר נקבעו מועדי דיון נוספים קרובים יחסית שבהם עתידה להסתיים שמיעת ההוכחות, נראה כי נקודת האיזון לא השתנתה והיא עודנה נוטה לעבר הותרת המשיב במעצר.

סוף דבר. הבקשה מתקבלת. מעצרו של המשיב הוארך בתשעים יום החל מיום 11.1.2014 או עד למתן פסק הדין ב-תפ"ח 22557-04-13 בבית המשפט המחוזי מרכז-לוד, לפי המוקדם.

ניתנה היום, י"ב בשבט התשע"ד (13.1.2014).

שׁוֹפֵט

